

3. Статистичний щорічник України за 2005 р. / Держкомстат України; За ред. О. Г. Осауленка. — К.: Техніка, 2006. — 576 с.

Стаття надійшла до редакції 01.02.2007

УДК 311.21 : 331.5

З. П. Бараник, канд. екон. наук, доц.,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

АНОТАЦІЯ. В статті представлено результати статистичного оцінювання найважливіших характеристик функціонування ринку праці на перспективу. На основі тренду і коливань динамічних рядів за допомогою екстраполяційних методів розраховані як абсолютні, так і відносні характеристики функціонування ринку праці на 2007 рік. Крім того здійснено оцінювання ситуації на регіональних ринках праці України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА. Оцінювання, показники, функціонування, ринок праці, прогнозування.

Україна знаходиться в умовах трансформаційної економіки, коли лише створюється підґрунтя могутності, багатства і процвітання незалежної країни. Важкий та довгий шлях необхідно пройти нашій країні, щоб подолати негативні наслідки минулої епохи. В умовах сталого розвитку актуальним є всебічний аналіз соціально-економічних явищ та процесів, і, в першу чергу, процесів, які відбуваються на ринку праці. Необхідно не тільки вивчати явища та процеси в статистиці та динаміці, але й оцінювати фактичні зміни рівнів інтенсивності таких процесів, як зайнятість та безробіття, виявляти тенденції і закономірності розвитку, здійснювати на їх основі прогнозування таких закономірностей на майбутнє.

Проблемами прогнозування економічно активного, зайнятого і безробітного населення займаються видатні російські вчені Башкатов Б. І., Карпукіна Г. Ю., Андрейчиков А. В., Андрейчикова О. Н., Гіштімулат Р. С. Так, Башкатов Б. І. та Карпукіна Г. Ю. за допомогою екстраполяційних методів розраховували прогнозні значення на основі тренду і коливань динамічного ряду, визначи-

ли чисельність основних категорій ринку праці в США, Японії, Франції, Німеччини та Великобританії [1].

Моделювання та прогнозування основних характеристик ринку праці у системі *Statistica* можна здійснювати за процедурою експоненційного згладжування (Exponential smoothing & forecasting) [2].

За допомогою вищезазначеного метода було проведено прогнозування рівня зайнятості та безробіття населення у віці 15—70 років¹ на 2007 р., на основі щоквартальних даних за 2000—2006 рр.

В цілому в Україні за рівнем зайнятості за кварталами 2007 р., у порівнянні з 2006 р., будуть спостерігатись наступні тенденції: I квартал — збільшення рівня зайнятості на 0,3 відсоткових пункти; II квартал — збільшення на 0,6 відсоткових пункти; III квартал — збільшення на 0,4 відсоткових пункти; IV — збільшення на 0,5 відсоткових пункти.

Виходячи з отриманих даних, можна зробити висновок, що в цілому в 2007 р. в Україні буде спостерігатися збільшення рівня зайнятості.

На основі отриманих прогнозних рівнів зайнятості в регіонах України на 2007 р., було проведено групування очікуваної зміни рівня зайнятості порівняно з 2006 р.

За тенденціями зміни аналізованого показника, регіони було розбито на п'ять груп: дуже негативна ситуація; негативна ситуація; відносно негативна ситуація; відносно сприятлива ситуація; сприятлива ситуація (табл. 1).

Критерієм оцінювання функціонування ринку праці за рівнем зайнятості є зміна рівнів очікуваного періоду часу порівняно з базовим (в нашому випадку 2007 р. порівнюється з 2006 р.). Так, дуже негативна ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості очікуваного періоду часу протягом чотирьох кварталів порівняно з базовими; негативна ситуація визначається зменшенням рівня зайнятості очікуваного періоду часу протягом трьох кварталів та збільшення показника в одному кварталі порівняно з базовим; відносно негативна ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості очікуваного періоду часу протягом двох кварталів та збільшення значення показника в двох кварталах порівняно з базовими; відносно сприятлива ситуація визначається зменшенням рівня зайнятості очікуваного періоду часу протягом одного кварталу та збільшення значення показника в трьох квар-

¹ Згідно з методологією Міжнародної організації праці.

талах порівняно з базовими; сприятлива ситуація характеризується збільшенням значення показника в чотирьох кварталах порівняно з базовим. Аналіз зміни рівня зайнятості за кварталами 2007 р. у порівнянні з аналогічними періодами часу в 2006 р. дає можливість проранжувати виокремлені регіони, за рівнем інтенсивності збільшення досліджуваного показника.

Таблиця 1

ГРУПУВАННЯ РЕГІОНІВ ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІВНЕМ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ за 2006—2007 рр.

Регіони	Зміна рівня в 2007 р. порівняно з 2006 р., п. п.				Характеристика ринку праці за рівнем зайнятос- ті
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	
Волинська	– 2,4	– 0,5	– 1,3	– 0,8	Дуже негатив- на ситуація
Вінницька	– 1,8	– 0,6	– 1,5	– 1,1	
АР Крим	– 1,1	– 0,3	– 0,1	– 0,2	
Харківська	– 1,0	– 0,4	0,1	– 0,1	Негативна си- туація
Одеська	0,1	– 0,1	– 0,7	– 0,3	
м. Київ	0,7	– 0,2	– 0,1	0,0	Відносно нега- тивна ситуація
Закарпатська	– 0,8	1,8	1,2	0,8	Відносно спри- ятлива ситуа- ція
Запорізька	– 0,1	0,0	0,6	0,4	
Херсонська	– 0,1	1,6	1,4	1,3	
Дніпропетровська	0,1	– 0,1	0,0	0,2	
Кіровоградська	0,7	– 0,4	0,3	0,4	
Львівська	0,5	0,7	– 0,6	0,2	
Івано-Франківська	1,2	0,8	– 0,2	0,7	
Полтавська	1,7	1,3	– 0,1	0,5	Сприятлива ситуація
Миколаївська	0,3	0,6	0,7	0,7	
Сумська	0,5	0,9	0,7	0,7	
Черкаська	0,6	0,3	1,1	1,1	
Чернігівська	0,7	0,3	0,4	0,1	
Київська	0,7	0,9	1,0	0,8	
Донецька	0,8	0,7	0,4	0,5	

Луганська	1,0	1,1	1,0	0,9	
Хмельницька	1,3	1,0	1,0	0,9	
Тернопільська	2,2	1,9	1,7	1,7	
Чернівецька	2,2	2,8	1,8	1,7	

Закінчення табл. 1

Регіони	Зміна рівня в 2007 р. порівняно з 2006 р., п. п.				Характеристика ринку праці за рівнем зайнятос- ті
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	
Житомирська	2,7	1,7	1,5	1,6	Сприятлива ситуація
м. Севастополь	3,0	1,5	1,0	1,4	
Рівненська	3,0	1,5	1,2	1,4	
Україна	0,3	0,6	0,4	0,5	x

Дуже негативна ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості протягом всіх чотирьох кварталів 2007 р. в порівнянні з відповідним періодом 2006 р.: Волинська, Вінницька області та Автономна республіка Крим.

Поряд з цим, в одинадцяти регіонах України в 2007 р. динаміка поквартальних рівнів зайнятості не має чіткої тенденції розвитку, оскільки очікується як збільшення, так і зменшення значення цього показника в кожному окремому регіоні. Дана ситуація пояснюється сильним впливом сезонного фактору на зайнятість населення у цих регіонах України. Виходячи з цього, ці регіони було розбито на три групи.

Негативна ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості протягом трьох кварталів 2007 р. До цієї групи відносяться дві області: Харківська та Одеська. В Харківській області збільшення рівня зайнятості очікується тільки в третьому кварталі (на 0,1 п. п.), а в Одеській області — в першому кварталі (0,1 п. п.).

Відносно негативна ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості протягом двох кварталів 2007 р. До цієї групи відноситься лише м. Київ: в першому кварталі очікується збільшення рівня зайнятості на 0,7 п. п.; в другому і третьому кварталах — зменшення значення цього показника; в четвертому кварталі змін не очікується.

Відносно сприятлива ситуація характеризується зменшенням рівня зайнятості протягом одного кварталу 2007 р. До цієї групи

можна віднести вісім регіонів: Закарпатська, Запорізька, Херсонська, Дніпропетровська, Кіровоградська, Львівська, Івано-Франківська та Полтавська області.

На той же час, у дванадцяти областях та м. Севастополі очікується щоквартальне збільшення рівня зайнятості, що свідчить про сприятливу ситуацію з зайнятістю населення в регіонах.

Згідно запропонованого методичного підходу до статистичного оцінювання рівня зайнятості, можна зробити висновок, що на ринку праці України ситуація з рівнем зайнятості сприятлива. Таким же чином було здійснено прогнозування рівня безробіття за кварталами на 2007 р.

В Україні за рівнем безробіття за кварталами 2007 р., у порівнянні з 2006 р., будуть спостерігатись наступні тенденції: I квартал — зменшення рівня безробіття на 0,5 відсоткових пункти; II квартал — зменшення на 0,3 відсоткових пункти; III квартал — зменшення на 0,4 відсоткових пункти; IV — зменшення на 0,7 відсоткових пункти. Виходячи з отриманих даних, можна зробити висновок, що в цілому в 2007 р. в Україні буде спостерігатися зменшення рівня безробіття серед економічно активного населення.

За тенденціями зміни аналізованого рівня безробіття, регіони було розбито на п'ять груп: дуже негативна ситуація; негативна ситуація; відносно негативна ситуація; відносно сприятлива ситуація; сприятлива ситуація (табл. 2). Критерії формуванні груп за зміною рівнів безробіття ідентичні методиці групування за зміною рівня зайнятості.

Дуже негативна ситуація характеризується збільшенням рівня безробіття протягом всіх чотирьох кварталів 2007 р. в порівнянні з відповідним періодом 2006 р. До цієї групи відноситься Черкаська область.

Негативна ситуація характеризується збільшенням рівня безробіття протягом трьох кварталів 2007 р. До цієї групи відносяться Волинська область, м.Севастополь та Автономна республіка Крим.

Таблиця 2

ГРУПУВАННЯ РЕГІОНІВ ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІВНЕМ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ за 2006—2007 рр.

Регіони	Зміна рівня в 2007 р. порівняно з 2006 р., п. п.				Характеристика ринку праці за рівнем безро- біття
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	

Черкаська	1,4	1,9	1,2	0,1	Дуже негативна ситуація
Волинська	0,4	0,5	1,2	– 0,2	Негативна ситуація
м. Севастополь	0,2	0,2	– 0,7	0,1	
АР Крим	0,2	0,0	0,4	– 0,1	

Закінчення табл. 2

Регіони	Зміна рівня в 2007 р. порівняно з 2006 р., п. п.				Характеристика ринку праці за рівнем безробіття
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	
Рівненська	– 0,3	0,6	0,7	– 0,6	Відносно негативна ситуація
Івано-Франківська	– 0,5	0,1	0,1	– 0,6	
Миколаївська	0,0	0,1	– 0,6	– 0,5	
Донецька	– 0,7	0,0	– 0,1	– 0,6	Відносно сприятлива ситуація
Вінницька	– 0,1	0,1	– 0,2	– 0,2	
Запорізька	– 0,5	0,1	– 0,6	– 0,7	
Кіровоградська	– 0,6	0,2	– 0,7	– 0,6	
Херсонська	– 0,1	– 0,4	– 0,3	– 0,8	
Тернопільська	– 0,1	– 0,5	– 0,5	– 0,9	Сприятлива ситуація
Полтавська	– 0,7	– 0,1	– 0,2	– 0,1	
м. Київ	– 0,7	– 0,5	– 0,5	– 0,5	
Житомирська	– 0,9	0,3	1,0	– 0,6	
Дніпропетровська	– 0,9	– 0,8	– 1,2	– 0,8	
Луганська	– 1,0	– 0,5	– 0,4	– 0,8	
Хмельницька	– 1,0	– 0,8	– 0,5	– 1,0	
Одеська	– 1,2	– 0,7	– 1,5	– 0,6	
Київська	– 1,3	– 0,7	– 1,3	– 1,0	
Чернівецька	– 1,3	– 1,4	– 2,2	– 1,4	
Сумська	– 1,5	– 1,1	– 1,1	– 1,4	

Чернігівська	– 1,6	– 0,7	– 0,6	– 0,8	
Львівська	– 1,6	– 0,9	– 0,4	– 0,9	
Харківська	– 1,6	– 1,1	– 0,8	– 1,1	
Закарпатська	– 1,6	– 1,4	– 0,8	– 1,2	
Україна	– 0,5	– 0,3	– 0,4	– 0,7	x

Відносно негативна ситуація характеризується збільшенням рівня безробіття протягом двох кварталів 2007 р. До цієї групи відносяться дві області: Рівненська та Івано-Франківська.

Відносно сприятлива ситуація характеризується збільшенням рівня безробіття протягом одного кварталу 2007 р. До цієї групи відносяться п'ять регіонів: Миколаївська, Донецька, Вінницька, Запорізька та Кіровоградська області.

Загальне покращення ситуації на ринку праці буде спостерігатися в шістнадцяти регіонах, в яких в порівнянні з 2006 р., протягом усіх 4 кварталів 2007 р. спостерігається зменшення рівня безробіття серед економічно активного населення. До цієї групи відносяться: Херсонська, Тернопільська, Полтавська, Житомирська, Дніпропетровська, Луганська, Хмельницька, Одеська, Київська, Чернівецька, Сумська, Чернігівська, Львівська, Харківська, Закарпатська області та м. Київ. Також сприятлива ситуація за зміною рівня безробіття протягом досліджуваного періоду характерна і в цілому для України.

В результаті проведених розрахунків була підтверджена сезонність рівнів зайнятості та безробіття, що являються наслідком існуючого дисбалансу між попитом на кваліфіковану робочу силу та її пропозицією протягом визначених періодів часу. На процеси зайнятості та безробіття великий вплив, в умовах сьогодення, має сільськогосподарська діяльність працівників, що характеризується сезонним характером виробництва. Саме цим чинником пояснюється збільшення рівня зайнятості та зменшення рівня безробіття в Україні в період посівної та збору врожаю.

Поряд з прогнозуванням відносних показників зайнятості населення на 2007 р., таких як рівень зайнятості та безробіття, важливим аспектом статистичної оцінки ринку праці України виступає прогнозування абсолютних показників — чисельності зайнятого та безробітного населення. В той же час, виходячи з методології Міжнародної організації праці [1], можна спрогнозувати чисельність економічно активного населення. Розрахунок даного показника здійснюється наступними способами:

- прогнозування чисельності зайнятого та безробітного населення на 2007 р., з подальшим знаходженням чисельності економічно активного населення за допомогою підсумовування цих показників:

$$\begin{aligned} & \text{Чисельність економічно активного населення} = \\ & = \text{Чисельність зайнятих} + \text{Чисельність безробітних}; \end{aligned}$$

- прогнозування чисельності економічно активного населення на основі поквартальних даних.

Прогнозування чисельності економічно активного населення двома способами дає можливість провести порівняльний аналіз отриманих результатів на 2007 р. за регіонами України.

За допомогою експоненційного згладжування було отримано рівняння тренду та квартальні прогнозні значення чисельності зайнятого населення за регіонами України на 2007 р.

В цілому в Україні за чисельністю зайнятих за кварталами 2007 р., у порівнянні з 2006 р., будуть спостерігатись наступні тенденції: I квартал — зменшення чисельності зайнятого населення на 1,0 тис. осіб; II квартал — збільшення чисельності зайнятих на 120,7 тис. осіб; III квартал — збільшення на 110,4 тис. осіб; IV — збільшення на 97,1 тис. осіб. Виходячи з отриманих даних, можна зробити висновок, що процеси зайнятості мають сезонний характер. На 2007 р. очікується зростання чисельності даної категорії населення, що свідчить про короткострокове поліпшення ситуації на ринку праці, яка тісно пов'язано з демографічними процесами в країні.

За допомогою експоненційного згладжування спрогнозуємо чисельність безробітного населення за кварталами 2007 р.

Очікується наступна зміна чисельності безробітних в Україні за кварталами 2007 р., у порівнянні з 2006 р.: I квартал — зменшення чисельності безробітного населення на 342,5 тис. осіб; II квартал — зменшення чисельності безробітних на 258,2 тис. осіб; III квартал — зменшення на 216,3 тис. осіб; IV — зменшення на 201,0 тис. осіб. Прогнозні значення засвідчили, що протягом очікуваного періоду буде спостерігатись зменшення чисельності безробітних в кожному кварталі, порівняно з аналогічним періодом 2006 р. Дана ситуація на ринку праці України обумовлена високою зайнятістю робочої сили протягом весінньо-осіннього періоду, коли активізується діяльність населення в сільському господарстві.

Наступним етапом статистичного оцінювання ситуації на ринку праці України є аналіз динаміки економічно активного населення та прогнозування його чисельності на 2007 р.

За допомогою експоненційного згладжування було отримано прогнозні значення щоквартальної чисельності економічно активного населення за регіонами України у 2007 р.

В 2007 р. очікуються наступні зміни чисельності економічно активного населення порівняно з 2006 р. Так, в першому кварталі — зменшення чисельності цієї категорії населення на 298,0 тис. осіб; у другому кварталі — зменшення на 93,7 тис. осіб; у третьому кварталі — зменшення на 54,1 тис. осіб; у четвертому — на 92,2 тис. осіб. Отже, протягом року очікується постійне зменшення чисельності економічно активного населення, дана ситуація пов'язана зі зменшенням чисельності населення у віці 15—70 років в Україні.

Поряд з вище запропонованим методичним підходом до визначення очікуваної чисельності економічно активного населення, можна запропонувати інший, суть якого полягає в визначенні очікуваної чисельності економічно активного населення шляхом підсумовування очікуваної чисельності зайнятого та безробітного населення на майбутній період часу.

В таблиці 3 представлено порівняльний аналіз середньорічної чисельності економічно активного населення на 2007 р., отриманої двома методами. Розрахунки засвідчили, що в семи регіонах країни прогнозні значення чисельності економічно активного населення по екстраполяції тренду менші, ніж по сумі прогнозних значень чисельності зайнятих і безробітних. У решті регіонів прогнозні значення чисельності економічно активного населення більші по екстраполяції тренду, ніж по сумі прогнозних значень чисельності зайнятих і безробітних. Дана ситуація спостерігається і в цілому в Україні. В Закарпатській області очікувана чисельність економічно активного населення по екстраполяції тренду дорівнює сумі прогнозних значень чисельності зайнятих і безробітних.

Статистична розбіжність прогнозних значень чисельності економічно активного населення за регіонами України у 2007 р., розрахована за двома методами, має низькі значення як у абсолютному (49,6 тис. осіб), так і у відносному виразі (0,23%).

В Автономній республіці Крим та в м. Севастополі статистична розбіжність прогнозних значень досліджуваного показника становить у першому випадку 9,75%, а в другому випадку — 3,73%. Ситуація, що склалася в цих регіонах, обумовлена недо-

статнім обсягом вибіркової сукупності при отриманні даних щодо економічної активності населення у даному регіоні.

Є підстави вважати, що прогнози значення чисельності економічно активного населення, які були отримані в результаті підсумовування прогнозних значень чисельності зайнятих та безробітних порівняно з екстраполяцією тренду цього найважливішого показника ринку праці, більш точні у зв'язку з тим, що враховуються коливання доданків його елементів. В цілому прогноз економічно активного населення в Україні на 2007 р. можна вважати реальним та придатним для цілей статистичного аналізу, а прогнозні дані доцільно порівнювати з фактичними.

Таблиця 3

ПРОГНОЗНІ ЗНАЧЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНО АКТИВНОГО НАСЕЛЕННЯ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ на 2007 р.

Регіони	Прогнозні значення на 2007 р.		Статистична розбіжність, тис. осіб	Статистична розбіжність, %
	по екстраполяції тренду чисельності економічно активного населення, тис. осіб	по сумі прогнозних значень чисельності зайнятих і безробітних, тис. осіб		
гр. А	гр. 1	гр. 2	гр. 3 = гр. 1 – гр. 2	гр. 3 = (гр. 1 / гр. 3) · 100 – 100
Україна	22 081,9	22 032,3	49,6	0,23
Автономна Республіка Крим	900,1	997,3	– 97,2	– 9,75
Вінницька	750,0	739,2	10,8	1,46
Волинська	460,1	455,6	4,5	0,99
Дніпропетровська	1644,0	1641,5	2,5	0,15
Донецька	2227,1	2178,5	48,6	2,23
Житомирська	637,1	618,9	18,2	2,94
Закарпатська	575,4	575,4	0,0	0,00
Запорізька	897,0	884,0	13,0	1,47
Івано-Франківська	577,3	574,1	3,2	0,56
Київська	844,8	833,8	11,0	1,32
Кіровоградська	495,3	491,3	4,0	0,81
Луганська	1133,9	1136,9	– 3,0	– 0,26

Закінчення табл 3

Регіони	Прогнозні значення на 2007 р.		Статистична розбіжність, тис. осіб	Статистична розбіжність, %
	по екстраполяції тренду чисельності економічно активного населення, тис. осіб	по сумі прогнозних значень чисельності зайнятих і безробітних, тис. осіб		
гр. А	гр. 1	гр. 2	гр. 3 = гр. 1 – гр. 2	гр. 3 = (гр. 1 / гр. 3) · 100 – 100
Львівська	1140,7	1136,1	4,6	0,40
Миколаївська	601,2	598,1	3,1	0,52
Одеська	1074,7	1070,5	4,2	0,39
Полтавська	738,1	730,8	7,3	1,00
Рівненська	518,0	520,4	– 2,4	– 0,46
Сумська	583,4	584,7	– 1,3	– 0,22
Тернопільська	474,2	472,3	1,9	0,40
Харківська	1368,7	1367,0	1,7	0,12
Херсонська	547,9	547,4	0,5	0,09
Хмельницька	638,9	641,2	– 2,3	– 0,36
Черкаська	652,1	650,0	2,1	0,32
Чернівецька	402,6	398,3	4,3	1,08
Чернігівська	533,9	536,6	– 2,7	– 0,50
м. Київ	1428,1	1432,4	– 4,3	– 0,30
м. Севастополь	206,2	214,2	– 8,0	– 3,73

Динаміка чисельність економічно активного населення в країнах Європи в 2000—2015 рр.

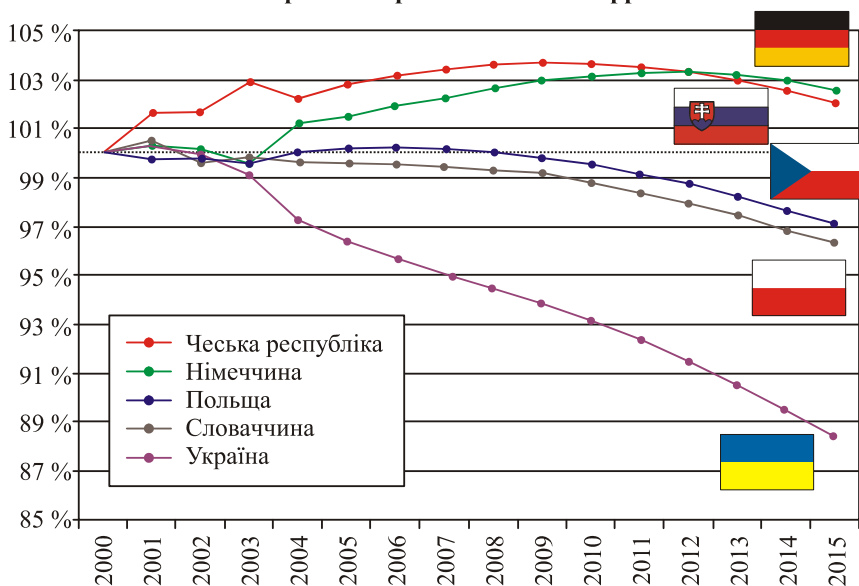

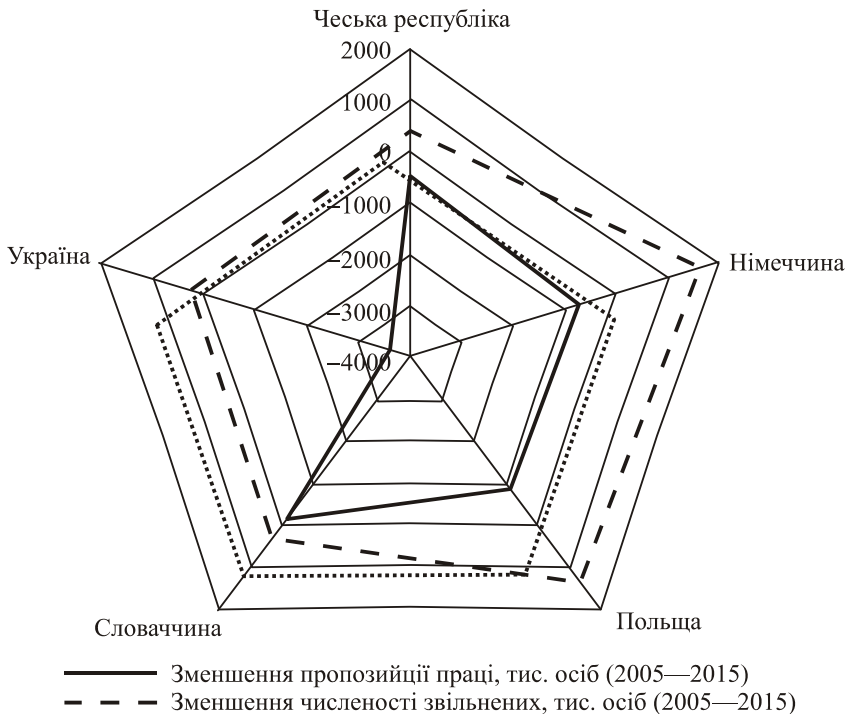
Рис. 1. Динаміка економічно активного населення в деяких країнах світу в 2000—2015 рр.

Правомірність прогнозу запропонованого за двома методами підтверджують і розрахунки польського вченого Кристофа Якобика¹, який обчислив основні характеристики ринку праці багатьох західних країн. За його прогностичними розрахунками в наступні роки в західних країнах світу (до 2015 р.) слід очікувати скорочення чисельності економічно активного населення. На рис. 1 представлені зміни чисельності цієї категорії населення в Чехії, Німеччині, Польщі, Словаччині та Україні в 2000—2015 рр.

Результати дослідження, проведеного польським вченим, засвідчили, що найгірша ситуація з чисельністю економічно-активного населення очікується в Україні. В наступні роки в Україні за прогнозами Кристофа Якобика очікується зменшення чисельності працюючих на 1852 тис. осіб, залишаться без роботи 234,0 тис. осіб та на 3618 тис. осіб зменшиться пропозиція робочої сили.

¹ Кристоф Якобик, польський вчений, працює в Краківському економічному університеті в Польщі. Виступив в Криниці на Міжнародній Українсько-Польсько-Словацькій конференції в листопаді 2005 р.

На рис. 2 представлені зміни пропозиції праці та чисельності звільнених на наступні 10 років у деяких західних країнах світу і у тому числі в Україні.

Країни	Зменшення пропозицій праці, тис. осіб (2005—2015)	Зменшення чисельності звільнених, тис. осіб (2005—2015)
Чеська Республіка		
Німеччина		
Польща		
Словаччина		
Україна		

Рис. 2. Зміни пропозиції праці та чисельності звільнених в країнах Європи в найближчі 10 років

Прогнозні значення досить точно визначають закономірності, виявлені в вихідних динамічних рядах, і можуть бути використані для характеристики майбутніх тенденцій на ринку праці.

Ринок праці є невід'ємним елементом ринкової економіки, функціонування якого на пряму залежить від кількісного і якісного складу економічно активного населення. Прогнозування чисельності основних категорій ринку праці відкриває великі можливості перед нашою державою щодо оцінки ринкової ситуації, яка може скластися в майбутньому. Розраховані прогнозні значення рівнів зайнятості та безробіття дозволять українському уряду вжити радикальних заходів, що сприятимуть ефективному функціонуванню ринку праці. Вирішуватимуть питання пов'язані з заходами щодо регулювання дисбалансу між попитом на кваліфіковану робочу силу та її пропозицію на державному та регіональному рівнях. Сприятимуть подальшому розвитку соціального діалогу, підвищенню рівня зайнятості населення, удосконаленню соціально-трудових відносин в країні.

Література

1. *Башкатов Б. И., Карпухина Г. Ю.* Международная статистика труда: Учебник. — М.: Дело и Сервис, 2001. — 208 с.
2. *Боровиков В.* STATISTICA. Искусство анализа данных на компьютере: Для профессионалов. 2-е изд. (+CD). — СПб.: Питер, 2003. — 688 с.

Стаття надійшла до редакції 26.01.2007

УДК 330.322.65 (477)

О. П. Баркар, канд. екон. наук, доц.,
С. Б. Колодинський, канд. екон. наук, доц.,
Одеський державний економічний університет

ТРУДОВІ РЕСУРСИ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНА ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

АНОТАЦІЯ. Розглядаються питання стану трудових ресурсів на прикладі окремого регіону. Аналізується динаміка та основні напрямки формування трудових ресурсів регіону у відповідності до створеної виробничої структури та перспективних стратегій розвитку регіональної економіки. Наводяться статистичні дані, що відображають основні зміни на ринку праці.